



РИНОК ПРАЦІ І ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ LABOR MARKET AND POPULATION INCOME

Зареєстровані безробітні згідно з чинним законодавством – це особи працездатного віку, які зареєстровані у територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції як безробітні і готові та здатні приступити до роботи. Безробітними також визнають інвалідів, які не досягли пенсійного віку, та отримують пенсію по інвалідності або соціальну допомогу згідно чинного законодавства, а також осіб молодше 16-річного віку, які працювали та були звільнені у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці.

У зв'язку з набранням чинності з 1 січня 2013 року Закону України "Про зайнятість населення" змінено методологію формування державною службою зайнятості системи показників зареєстрованого ринку праці. Зокрема, статус безробітного надається незайнятим особам з першого дня реєстрації в державній службі зайнятості незалежно від зареєстрованого місця проживання чи місця перебування.

Попит на робочу силу на зареєстрованому ринку праці – кількість вільних робочих місць (вакантних посад) про які повідомили роботодавці (підприємства, установи, організації та фізичні особи-підприємці) державну службу зайнятості.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) розраховують як відношення кількості зареєстрованих безробітних до кількості вільних робочих місць, вакантних посад, заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості.

Показники таблиці 3.2 визначено на підставі даних державного статистичного спостереження, яким охоплені юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, що використовують найману працю.

З 2010 року для формування сукупності одиниць цього спостереження застосовуються наступні методичні засади: великі та середні підприємства із середньою кількістю працівників (включаючи позаштатних) 50 і більше осіб, обстежуються на суцільній основі, а підприємства з кількістю працівників від 10

до 49 осіб – із застосуванням вибіркового методу (вибірки).

Кількість штатних працівників охоплює осіб, які перебувають у трудових відносинах із підприємством та отримують заробітну плату, крім тимчасово відсутніх працівників, за якими зберігається місце роботи (знаходяться у відпустках по вагітності та пологах або у додатковій відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею віку, визначеного законодавством, проходять військову службу за призовом під час мобілізації).

У таблиці 3.2 наведено **показник середньооблікової кількості штатних працівників**, який не враховує працюючих за цивільно-правовими договорами, обчислений в середньому за період:

за місяць – шляхом підсумовування кількості працівників облікового складу за кожен календарний день місяця, тобто з 1 по 30 або 31 число, включаючи святкові (неробочі) і вихідні дні, і ділення одержаної суми на відповідне число календарних днів звітного місяця;

за рік – шляхом підсумовування середньооблікової кількості працівників за всі місяці роботи, що минули у звітному році, та ділення одержаної суми на кількість місяців (тобто на 12).

При цьому працюючу особу враховують тільки один раз (за місцем основної роботи) незалежно від строку трудового договору та тривалості робочого часу.

Кількість працівників, які перебували у відпустках без збереження заробітної плати (на період припинення виконання робіт) – відображає кількість працівників, які перебували у відпустках, що надавалися власником, у межах своїх повноважень з незалежних від працівника причин, зокрема на період припинення виконання робіт.

Кількість працівників, які були переведені з економічних причин на неповний робочий день (тиждень) – відображає переведення працівників на роботу зі скороченим робочим днем (тижнем) з причин простою виробництва або скорочення обсягів робіт

порівняно з установленою тривалістю робочого часу.

До числа прийнятих включають осіб, які зараховані на підприємство (організацію) наказом (розпорядженням) власника підприємства (установи, організації) про прийом на роботу.

До числа тих, які вибули, включають усіх працівників, котрі залишили роботу на цьому підприємстві незалежно від причин звільнення.

Номінальна заробітна плата – нарахування працівникам у грошовій та натуральній формі за відпрацьований час або виконану роботу: тарифні ставки (посадові оклади), премії, доплати, надбавки, а також інші види оплати за невідпрацьований час. Вона включає обов'язкові відрахування із заробітної

плати працівників: податок на доходи фізичних осіб, єдиний соціальний внесок.

До номінальної заробітної плати не відносять: грошове забезпечення кадрових військовослужбовців та осіб рядового й начальницького складу; виплати, що здійснені за рахунок коштів фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності; оплата перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів роботодавця; суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, здійснені роботодавцем.

У таблиці 3.3 наведено показник **середньомісячної (за рік) номінальної заробітної плати** штатних працівників, який визначають діленням суми нарахованого фонду оплати праці за рік на середньорічну кількість працівників та на 12 місяців.

3.1. Попит та пропозиція робочої сили за професійними групами у 2015 році¹

Demand and supply of labour force in 2015, by occupational group

	Кількість зареєстрованих безробітних	Потреба роботодавців у працівниках для заміщення вільних робочих місць (вакантних посад)	Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду)
	на кінець грудня; осіб		
Усього	5237	1042	5
Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі)	1477	72	21
Професіонали	1153	79	15
Фахівці	911	114	8
Технічні службовці	441	31	14
Працівники сфери торгівлі та послуг	444	174	3
Кваліфіковані робітники сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства	12	1	12
Кваліфіковані робітники з інструментом	233	305	1
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	412	184	2
Найпростіші професії ²	154	82	2

¹За даними Львівського міського центру зайнятості.

²Включаючи осіб без професії.

3.2. Кількість працівників, неповна зайнятість та мобільність робочої сили¹

Number of hired workers, part-time employment and labour force mobility

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Середньооблікова кількість штатних працівників, тис. осіб	272,1	268,0	269,6	258,4	251,1	244,8
Перебували у відпустках без збереження заробітної плати (на період припинення виконання робіт), тис. осіб	10,6	6,7	4,7	2,9	2,6	3,3
до середньооблікової кількості штатних працівників, відсотків	3,9	2,5	1,8	1,1	1,0	1,4
Переведені з економічних причин на неповний робочий день (тиждень), тис. осіб	47,8	32,9	28,4	26,4	27,6	24,4
до середньооблікової кількості штатних працівників, відсотків	17,6	12,3	10,5	10,2	11,0	10,0
Прийнято, тис. осіб	56,4	58,9	56,8	57,2	48,4	53,0
до середньооблікової кількості штатних працівників, відсотків	20,7	22,0	21,0	22,1	19,3	21,6
Вибуло, тис. осіб	62,1	64,4	67,6	63,4	62,2	67,0
до середньооблікової кількості штатних працівників, відсотків	22,8	24,0	25,1	24,5	24,8	27,4

¹За юридичними особами та відокремленими підрозділами юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

3.3. Середньомісячна номінальна заробітна плата та середній розмір місячної пенсії

Average monthly nominal wage and average monthly pension

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Середньомісячна номінальна заробітна плата працівників ¹ , грн	243	802	2096	2400	2765	3008	3195	3958
до середнього рівня в області, відсотків	123,8	112,5	108,0	107,0	107,3	107,9	107,9	108,6
Середній розмір призначеної місячної пенсії ² , на кінець року, грн	86	408	1119	1220	1424	1479	1542	1656
до середнього рівня в області, відсотків	111,7	104,3	105,8	105,9	104,9	104,7	105,6	104,7

¹У 2000 та 2005рр. – за юридичними особами та відокремленими підрозділами юридичних осіб, крім статистично малих підприємств; з 2010р. – за юридичними особами та відокремленими підрозділами юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

²З урахуванням компенсаційних виплат і цільових допомог, передбачених законодавством. Без урахування пенсіонерів, звільнених з лав Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної фіскальної служби України, Державної пенітенціарної служби України, призначення і виплати пенсії яким здійснюють органи Пенсійного фонду України, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 02.11.2006 № 1522.